

DOLENJSKI LIST

Glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva okraja Novo mesto

Lastnik in urednik: Okrajni odbor SZDL Novo mesto. — Izhaja vsako sredo. Posamezna številka 10 din. — Letna naročnina 480 din, polletna 240 din, četrtletna 120 din; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 900 din oziroma 3 ameriške dolarje. — Tek. račun pri Komunalni banki v Novem mestu, št. 60-KB-15-Z-24

Štev. 28 (388) Leto VIII
NOVO MESTO, 25. SEPTEMBRA 1957

Urejuje uredniški odbor. — Odgovorni urednik Tone Gošnik. Naslov uredništva in uprave: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 30. Pošt. pred. Novo mesto 39. Telefon uredništva in uprave: št. 127. Rokopisov ne vračamo. Tiska Časopisno-založniško podjetje «Slov. poročevalac» v Ljubljani. Za tisk odgovarja F. Tvelev

10 LET DELA PROTI TBC

Danes pred desetimi leti so v Novem mestu ustanovili komisijo za borbo proti tuberkulozi, tej nekdanji najbolj razširjeni in najnevarnejši za hrbtni bolezni.

Po osvoboditvi se je pri nas ogromno spremenilo tudi na zdravstvenem področju. Na pobudo Centralnega odbora Rdečega križa so bili kmalu po vojni v vseh okrajih ustanovljeni odbori in komisije za boj proti tuberkulozi, ki so v zadnjih desetletjih zmagali na področju, kjer je nekoč razsajala smrt in žalost. Tudi nova meška okrajna komisija za borbo proti tuberkulozi je v teh kratkih 10 letih naziv težkim pogojem dosegla razveseljujoče pomembne uspehe. Sodelovala je — sama in prek občinskih komisij za borbo proti TBC — s protituberkuloznimi dispanzerji in z ostalo zdravniško operativno, pomagala je Rdečemu križu pri razdeljevanju pomoči jetičnim bolnikom, dvigala je zdravstveno prosveto na vasi, skrbelo za otroke v manj premožnih družinah t. p. Ogromno skrtega, tihga dela je bilo opravljeno, za katerega vedo le socialno najšibkejši, ki so dobili oblake, obutev, zdravila in pomoč v hrani. Ob tednih RK zbrani denarji so prek komisije prihajali k najpotrebnejšim in jim vračali zdravje, prinašali vero v življenje. S pomočjo ljudske oblasti, o kakršni nekoč nismo niti sanjali, je bila v Novem mestu zgrajena specialna bolnišnica za tuberkulozne bolnike. Opremljena so bili dispanzerji, ponovno pregledani desetletski odrasli in otroci. Ogromni izdatki v denarju, zdravilih, filmih, nove stavbe in oprema, brezplačno zdravljenje tuberkuloznih, — vse to in še marsikaj je jetično zajelo in jo potiska čedalje bolj v vrsto tistih bolezni, ki niso več glavna narodova nesreča. Vsega seveda ni bilo mogoče narediti v teh kratkih 10 letih; kar pa je bilo opravljeno, je nadvse pomembno, veliko in trajnega pomena.

Do doseženih uspehov in novih nalog ne bi pozabili, bo mo desetletno protituberkulozno delo počastiti z akademijo, ki bo nočjo v dvorani novomeškega Doma ljudske prosvete. Pridite!

S seje sekretariata okrajnega odbora Socialistične zveze delovnega ljudstva OBETAMO SI DOBER USPEH

V soboto dopoldne je sekretariat okrajnega odbora SZDL ob navzočnosti sekretarja Glavnega odbora SZDL Slovenije tov. Staneta Kavčiča in predsednikov občinskih odborov SZDL pregledal doslej opravljeno delo za volitve. Iz poročil občinskih odborov Socialistične zveze in razprave na seji povzemamo:

Zbori volivcev so potekali v zadnjih tednih kaj različno. Povsod tam, kjer so organizacije Socialistične zveze skupno z ljudskim odbori in sindikati zbere zares temeljito priprave, je bila dobra udeležba in volivci so plodno razpravljali. Tam pa, kjer so se organizacije »zalezale« in pozabile na dolžnost neprerzganega političnega

dela z ljudmi, so morali zbere sklicevati marsikje tudi po dvakrat. Na splošno je treba reči, da so volivci pokazali povsod največ zanimanja za razvoj občinskega gospodarstva, zlasti pa še za drobna komunalna vprašanja, kot so pota, ceste, vodovodi, perišča, stanovanjske zadeve, trgi in njihova slaba založenost ter podobno. Ocena dosežanega dela občinskih ljudskih odborov je bila marsikod ostra, a pravična. Dala je, kot je bilo pričakovati, niz dobrih predlogov za bodoče naloge, tako da novi odbori res ne bodo v zadregi, kako nadaljevati že zastavljene ali novo podčrtane naloge.

Predlaganje kandidatov je

pokazalo, da je zmogala demokratična politika pri izbiri in postavljanju, kot je med drugim dejal na seji tovariš Stane Kavčič. Izbranih je približno dva- do trikrat več kandidatov kot bomo volili novih odbornikov, tako da je izbira najdelavnejših in najbolj priljubljenih državljanov zares omogočena. Razveseljivo je, da kandidira sorazmerno veliko mlajših ljudi, ki prihajajo zdaj prvič v ljudske odbore, slabo pa smo se postavili s kandidaturami žena. Ponekod so same zavržale kandidature, drugod spet jih večina moških volivcev na zborih ni pustila do kandidatur. Kar je bilo tu zamujnega, bo treba vsekakor popraviti pri sestavljanju svetov.

Ocena dosežanega predvolilnega dela je med drugim pokazala, da ponekod, zlasti pa v občini Kostanjevica-Podbočje, nekateri nedelavni občinski odborniki z veseljem vztrajajo pri »zaplankanosti« posameznih krajev. Tu je zaradi nezanimanja za gospodarski napredek, demagoških gesel in skrivanja posameznikov za »ljudsko voljo« največ težav, ki so najbolj škodljive prav za državljanje takih področij, saj ne prinašajo napredka in blagostanja, temveč tarnajoče vztrajanje v stari nerazgledanosti.

Moralo pa bi biti vsakomur jasno, da vsak, ki danes stoji ob strani, nujno zaostaja. Na volitve ne gremo zato, da bi zbirali glasove, temveč zato, da izvolimo v občinska vodstva delavljive, napredne, sposobne in poštene ljudi, katerim bomo zaupali štiri letni bodoči gospodarski, kulturni in ves drugi razvoj naših občin! Nihče ne bo prosjal okoli takih vasi in volivcev za glasove, kot si nekateri predstavljajo. Če se kje mislijo, da lahko shajajo brez sodelovanja s skupnostjo in brez njene pomoči, jih bo prav delo novih občinskih ljudskih odborov kmalu prepračilo o nasprotjem.

Seveda pa s predloženimi kandidaturami novih odbornikov delo do volitev še ni zaključeno. Prav zdaj je treba temeljito izkoristiti čas, da se volivci na široko pogovore o dejanskem pomenu občine in njenih nalogah. Na občino prehaja čedalje več pristojnosti, tu se bo krojilo in usmerjalo življenje z vsemi nešteti nameni željami, načrti, težavami in problemi. Zato moramo izkoristiti nadaljnje predvolilne priprave za političen seminar, za razgovore z državljanji o vsem, kar jih zanima in česar o občini še ne vedo. Nadaljnja aktivizacija je zato glavna naloga do volitev.

Prvo cepljenje v oktobru

Začeli smo boj proti otroški ohromelosti (paralizi)

Nevarnost obolevanja za otroško paralizo se iz leta v leto veča. Ljudska oblast v naši republiki je podvela ukrepe, da bi se ta nevarna bolezen preprečila in je organizirala cepljenje proti njej. Prvo cepljenje bo v oktobru letos, naslednje bo novembra, tretje cepljenje pa junija prihodnje leto. Ker so stroški za cepivo in organizacijo cepljenja ogromni, saj bo v okviru LRS cepljeno približno 200.000 otrok, bodo morali tudi starši prispevati za cepljenje malenkostno — vsoto 600 dinarjev. Ta prispevek je za vsakega otroka in za trojno cepljenje. Tosej velja posamezno cepljenje 200 dinarjev. Prispevka so oproščeni otroci staršev, ki so socialno ogroženi in zaradi tega po odloku občin oproščeni vsakega plačila za zdravstvene usluge.

Starši! Vi ste odgovorni za zdravje vaših otrok. Gotovo želite, da bi vaši otroci in hčere ostali zdravi. Nihče vam ne more v naprej povedati, če ne bo prav vaš otrok zbolel za otroško paralizo, ki pušča težke posledice. Te dni vas bodo obli-

skali aktivisti Rdečega križa in vam izročili pismo, naslovljeno na vas. Prečitajte ga in dobro premislite. Prigledite predloženim otrokom na cepišča ob dolobri uri, ki bo napisana na posebnem pozivu. Storiteli boste svojim otrokom dobro in izpolnili roditeljsko dolžnost.

Dr. Božo Oblak

Elektriko v slednjo vas

LETOS 500 NOVIH PRIKLJUČKOV IN 42 KILOMETROV VODOV — PO VOJNI SMO DOSEGLI V OKRAJU NAJVEČJE USPEHE PRAV V ELEKTRIFIKACIJI PODEŽELJA — ZA DOBRIH 23 MILIJONOV DINARJEV BO LETOS ZAGORELA LUČ V 70 VASEH IN ZASELKIH — ZNATEN PRISPEVEK PODJETJI, KI SO IZ DELA VENJENEGA POSOJILA ZA HIDROCENTRALO VUHRED PODARILA ELEKTRIFIKACIJSKIM ODBOROM SKORAJ DVA MILIJONA 400.000 DINARJEV

Razveseljivo je, da smo prav v elektrifikaciji po vojni dosegli največji napredek. Ni več daleč čas, ko bo elektrika zasvetila v poslednji vasi našega okraja. To nam jamči velika skrb ljudske oblasti, ki daje v ta namen znatna sredstva, kot pripravljenost ljudi, da pri tem sami prispevajo čimvečji delež. Veliki uspehi pri elektrifikaciji podeželja so nazivlje velikim težavam in številnim drugim potrebam našega gospodarstva v povojnih letih plod skupnih naporov in sredstev družbe, koristnikov in naših podjetij. Ti skupni napori bodo tudi letos pripomogli mnogim vasem do elektrike.

Povsod, kjer si pripravljajo elektriko, vodijo vsa dela elektrifikacijski odbori za posamezna območja. Okrajni ljudski odbor skrbi za načrte in material, elektro podjetja pa izvršujejo strokovna dela. Tako bomo letos elektrificirali sedemnajst sektorjev, ki zajemajo skupno nad 70 vasi in naselji. Ponekod so dela že končana, drugod bodo pred koncem leta. Novih priključkov bo to leto nad 500, letos napeljeni vodi pa so dolgi okoli 42 km (računano brez novomeške občine).

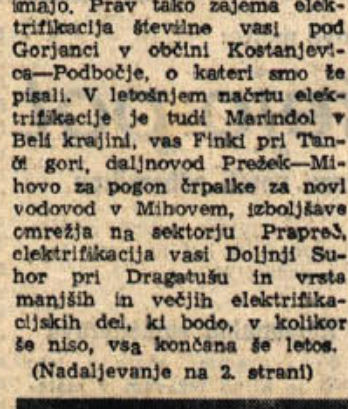
Na območju elektrifikacijskega odbora Čelovec-Spodnje Larence pri Zburah bo letos v petih vaseh tega sektorja 52 novih priključkov, omrežje pa je dolgo nad 9 km. Na sektorju Klever-Dole bo v štirih vaseh in na državnem posestvu 37 priključkov in nad 5,75 km voda; sektor Klenovnik—Male Dole obsega 4 vasi, kjer bo 33 priključkov in 2,7 km voda. Za elektrifikacijo vasi Dalnje njeve, Špeharji, Hrib, Gorica in Selca v Beli krajini je bilo treba 5,84 km voda, novih priključkov pa bo 39. Pribinec—Eeden so že dolgo čakali na priključek, ki so ga dobili letos. V teh vaseh je 41 priključkov in 5,65 km voda. Vasi Preloka—Zunič so deloma že imele elektriko, le vod je bilo treba oklepiti. Tudi to bo letos gotovo. Na ta vod je priključenih nad 90 domačij. V območju Zbure—Zalog je bilo treba letos dokončati elektrifikacijo in poravnati dolgove iz prejšnjih let. Elektriko so dobile letos tudi Stare žage, kjer je 10 novih priključkov in 1,8 km voda.

Elektrifikacija Trebelnega zajema 22 vasi in naselja. Vse te vasi bodo letos imele elektriko, odnosno ponekod jo že imajo. Prav tako zajema elektrifikacija številne vasi pod Gorjanci in občini Kostanjevica—Podbočje, o kateri smo že pisali. V letošnjem načrtu elektrifikacije je tudi Marindol v Beli krajini, vasi Pinski pri Tančič gori, daljnovid Prešek—Mihovo za pogon črpalke za novi vodovod v Mihovem, izboljšave omrežja na sektorju Praproče, elektrifikacija vasi Dolnji Suhor pri Dragatušu in vrsta manjših in večjih elektrifikacijskih del, ki bodo, v kolikor se niso, vsaj končana še letos. (Nadaljevanje na 2. strani)

Povečanje doma pri gospodinjstvih

Planinsko društvo Novo mesto dela na povečanju zmogljivosti planinskega doma »Vinko Paderšič« pri Gosposdi na Gorjancih. Nadzidejajo klet, kjer bodo pridobili dve sobi s petimi ležišči, v bližini pa grade tudi hlev. Ker imajo dovolj krme in pašo, bodo imeli pri domu v bodoče kravo mlekarico. Obisk doma je čedalje večji. V izdelavi je tudi načrt za napeljavo elektrike do doma.

Ne pozabite: od 28. septembra do 21. oktobra DOLENJSKI KULTURNI FESTIVAL V KOSTANJEVICI!

Z modernimi stroji asfaltirajo ceste Novo mesto—Smednik

Dolenjska rajkinja VILMA BUKOVEC bo na Dolenjskem kulturnem festivalu v Kostanjevici na Krki, pela naslovno vlogo Marinke v »Prodanje neveste«. Predstava bo v nedeljo 29. septembra ob 14. uri na dvorišču kostanjeviškega gradu, v primeru slabega vremena pa v kostanjeviškem Domu kulture. S tem se začne letošnji Dolenjski kulturni festival, ki nadaljuje tradicionalne kostanjeviške kulturne tedne. Tako se bodo letos Dolenjski predstavitve stvaritve najvišjih slovenskih umetniških zavodov in ustanov: Opere in Drame SNG in Ljubljane, občinski na bodo vodili slovenski književniki, upodabljajoči umetniki, Celjsko gledališče in folklorna skupina »Francis Marolt« iz Ljubljane, nastopili pa bodo seveda tudi domači kulturni delavci iz Bršljina in Kostanjevica. Letošnji kulturni festival ima poseben poudarek v propagandi za razmah domačega turizma v Kostanjevici in drugod po Dolenjskem. Iskreno želimo, da bi širša slovenska javnost tudi prek kulturnih predstev spoznala Dolenjsko, njene čudovite naravne lepote in znamenitosti, pa seveda tudi tečaje, iz katerih si naši kraji iz leta v leto prizadevne pomagajo. Zato obiščite v tednih festivala Dolenjsko in njene ljudi, naše vinograde, Krko in njeno romantično okolje, Gorjance in kraje pod njimi, ki so v nastopajoči jeseni iz dneva v dan lepši! Dragim gostom umetnikom in vsem, ki so pomagali na kakršenkoli način pripraviti pomembne kulturne manifestacije v starodavni Kostanjevici, iskrena hvala! Vsem, ki boste te dni prišli k nam, pa prisrčno vabilo prijeten oddih in vesele urice med našimi gostoljubnimi ljudmi!

Škodljiva neučakanost

Komaj se zmečkajo prve jagode na grozdju, že postanejo nekateri vinogradniki silno nestrpni. Radi bi čimprej požkusili novi pridelek, seveda v tekočem stanju.

V naših vinorodnih predelih nekateri vinogradniki že nekaj dni poskušajo letošnji pridelek,

pa ne samo most portugalke, temveč tudi drugih, poznejših sort. V vinograde odhajajo kar skrivaj, tu in tam odtrgajo srozd, za katerega menijo, da bi bil primeren, da bo morda pričel gniti in pod. Tako predčasno trgatve imenujajo podbiranje, ki pa je včasih precej raztegnjeno.

V Podbočju in okolici so prejšnji teden odhajali v vinograde na tako podbiranje, češ da grozde gna, da ga napadajo ose, tebele in ptice, da gre v nič ter s podobnimi izgovori. Kdor pa je te dni hodil med vinogradi, je videl, da tako zdravega grozda kot je letos, še dolgo ni bilo. Zakaj ne bi počakali, da bi popolnoma dozorelo, saj je vreme tako ugodno!

OBVESTILO NAROČNIKOM

Prihodnji teden se bodo oglašili pri vseh naročnikih, ki še niso plačali naročnin za drugo polletje 1957, pismeno s položnicami naše uprave. Prosimo vse naročnike, da zapadlo naročnino takoj poravnajo. Uprava Dolenjskega lista.

VREME

ZA ČAS OD 27. SEPTEMBRA DO 6. OKTOBRA

Okoli 27. septembra padavine z nenavadno močno ohlajitvijo, sneg možen do nižin. V nadaljnjem poteku razjasnitev, sprva nevarnost slane, poznejše topleje. Okoli 1. oktobra kratkotrajne padavine, nato zopet nekaj jasnih dni. (V. M.)

Notranjepolitični tedenski pregled

Dohodki in gospodarjenje

Pred dnevi je bil dan v javno razpravo predlog zakona o novem načinu delitve dohodka gospodarskih organizacij. Pomen tega zakona je težko oceniti v kratkem komentarju, nevarno pa bo zakon — pa četudi po javni razpravi, ki bo trajala do 15. oktobra še spremenjen — pomenil novo materialno vzpodbudo za boljše gospodarjenje v podjetjih, kmetijstvu in v občini k t celoti. Zakon naj bi ustvaril med podjetji in občini take odnose, da se bodo oboji zelo zanimali za uspehe poslovanja. Zakon bo postal osnova našega gospodarskega delovanja, določil bo pravice delavca kot posameznika in soupravljalca v skladu z novim sistemom družbenega samoupravljanja.

Morda je poleg vseh novosti prav sedaj, ko se zbiramo na predvolilne seje, tako pomembno omeniti, kako bodo v prihodnje odvisni dohodki občin za splošno potrošnjo ali za proračun prav do bolj ali manj uspešne dejavnosti v proizvodnji. V skladu s komunalnim sistemom predvideva predlog samostojno zbiranje dohodkov za proračune vseh politično teritorialnih enot. Potem, ko bo podjetje izpolnilo vse obveznosti do družbe, bo z ostanom razpolagalo popolnoma samostojno, tako kakor so to predlagali delavci, delegati na letošnjem kongresu delavskih svetov v Beogradu.

Preostali dohodek bo delilo podjetje na plače in sklade. Potem, ko bo vsota razdeljena bo moral kolektiv od vseh posameznih osebnih dohodkov plačati

določen del za potrebe splošne potrošnje oziroma v proračun ljudskih odborov. Obdavčitev za te namene bo progresivna, kar pomeni, da bo imela občina večje dohodke, če bodo prejemki posameznika večji. Na ta način bo dohodek občin neposredno odvisen od števila zaposlenih na njenem področju, oziroma, kar bo še bolj važno, od uspešnega gospodarjenja kolektiva. Tako bodo imele lahko občine, v katerih sicer ni veliko tovarn — morda ena sama, prav tolikšne dohodke kot občina z večjim številom tovarn in večjim številom zaposlenih, toda manjšo produktivnostjo na posameznega delavca in uslužbenca. Z drugo besedo, tam kjer bodo delali slabo, kjer proizvedov ne bodo dobro prodali zaradi slabe kakovosti in kjer bo storilnost dela nizka, bodo tudi plače bolj nizke in zato tudi dohodki občine. Seveda velja stvar tudi narobe: od podjetji, ki bodo imela visoko storilnost dela in bodo uspešno prodajala svoje proizvode, bo imela tudi občinska skupnost več. Tako se bodo zares oboji, podjetja in občina, predvsem pa zbor proizvajalcev, hočeš nočeš prizadevali za boljše gospodarjenje in večjo storilnost dela v podjetju, kot smo omenili že v uvodu.

Zato pa, ker govorimo le o podjetjih ne mislimo samo na tovarne, češ občine v katerih stoji tovarne bodo posledje dobro živele — vse ostale pa kakor bodo vedele in znale. Ne, kajti zakon bo veljal za vse gospodarske dejavnosti torej tudi za gostinstvo, turizem, obrt,

trgovino in tako naprej. Od vseh teh dejavnosti bo imela lahko občina prav takšne, če ne še večje koristi kot od tovarn. Končno moramo omeniti, da nikakor ne kaže podcenjevati kmetijstva, čeprav se bodo sredstva iz te gospodarske dejavnosti stekala v proračun prav tako kot doslej.

Na predvolilnih sestankih se izplača pomeniti tudi o tem novem načinu stekanja dohodkov v občinske proračune, to je v tiste blaginje, iz katere naj bi financirali tudi tako imenovane negospodarske investicije: to pa so gradnje šol, zdravstvenih domov, vodovodov, cest in vseh drugih komunalnih naprav. O dveh stvarih bi se bilo treba pomeniti na predvolilnih sestankih: Prvič o tem, kako dvigniti produktivnost dela v podjetjih, ki jih že imamo, pa naj si bo to gostinstvo, turizem ali industrija, in drugič, dogovoriti se bo treba, katere gospodarske dejavnosti bi kazalo v prihodnjih štirih letih pospeševati v prid občine in občanov.

Ker bodo sredstva za proračun (v primeru, da bo predlog zakona sprejet) veliko bolj neposredno prispevali vsi zaposleni delavci in nameščenci, se bodo zato tudi veliko bolj zanimali, kako bodo sredstva uporabljena. Potem bi volivcu pač ne bilo vseeno, če bi porabili za gradnjo te ali druge komunalne naprave milijon dinarjev več ali manj. Volivci bodo prav gotovo zahtevali točne in veliko bolj pogoste obračune kot doslej. Zato smo prepričani, da bi tak način delitve dohodka prispeval k temu, da bi bolj skrbno uporabljali sredstva.

V pregledih bodo novosti o delitvi dohodka morale še nekajkrat priti na vrsto. Gospodarske organizacije in vsi prizadeti naj bi sporočili svoje pripombe na predlog zakona.

Z zadnje seje okrajnega ljudskega odbora Novo mesto

Proizvodnja zadovoljiva dohodki pa ne

Pregled izpolnjevanja okrajnega družbenega plana v letošnjem I. polletju je bil glavna točka XVI. redne skupne seje obseh zborov OLO Novo mesto 17. septembra. Seji, ki je bila hkrati zaključna seja sedanjega okrajnega ljudskega odbora, so prisostvovali tudi nekateri ljudski poslanci.

Iz poročila, ki ga je na seji prebral predsednik sveta za plan in finance Tone Pirč je razvidno, da nekatera podjetja v redu izpolnjujejo planske obveznosti ali so le malo v zaostanku, medtem ko so nekatera precej pod planom. Velik vzrok za nedoseganje obveznosti po količini je ponekod premajhna storilnost. To potrjujejo razlike v odstotku izplačanih plačil nasproti doseženim proizvodnjim. Tako je bil ta odstotek v prvem polletju pri Keramiki večji za 13,2 odstotka, pri Motomontaži za 14,2, v Tovarni šivilnih strojev Mirna za 7,4, v Telekomunikacijah Sentjernej za 11,9, v Telekomunikacijah Semč za 24,4, v NOVOLESU za 2, pri ZORI za 9,2, v Industriji perila za 6,6, v BETI za 7,2 in v BORU za 16,7 odstotka. Nižji odstotek plačil pa imajo podjetja »Krkas«, NOVOTEKS, Tkalnica, Industrija obutve, Destilacija Mirna, Kmetijsko gozdno gospodarstvo in Podjetje za vzdrževanje prog.

Po količini so podjetja, ki ugotavljajo dobiček izpolnila svoje dolžnosti skupno s 44,9 odstotka, dobiček pa v višini 43,3 odst. nasproti obveznostim po družbenem planu. Tu sta na zadnjem mestu Telekomunikacije Semč s 26,4 odstotka in BELT s 38,8 odstotka, po ustvarjenem dobičku pa tudi BELT s 4,8 odstotka in Destilacija Mirna s 8,4 odst. Količinski plan so v prvem polletju presegli: Tovarna zdravil Krka 73,2 odstotka, Tovarna šivilnih strojev Mirna 75,4, Motomontaža 68 odstotkov, Destilacija Dana na Mirni 63,8, Industrija perila 56,7, Tkalnica 64,7 in Keramika s 52 odstotki. Pri podjetjih s proizvodnjo sezonskega značaja je zaostanek v izpolnjevanju plana po količini v prvem polletju opravičljiv.

Elektriko v slednjo vas

Uspeh skupnih naporov kaže, kaj zmoremo z združenimi silami

Stroški letošnje elektrifikacije podedžela so preračunani na 23 milijonov 333 tisoč din. Več kot tretjino tega znaša prispevek prebivalcev. Ti so obljubili, da bodo prispevali s delom, vošnjami in materialom 8.454.713 din! Okrajni ljudski odbor prispeva 14.878.000 din, podjetja pa nad 2.378.000 din.

Tu je treba posebej pohvaliti številna podjetja, ki so razumeja potrebo naših vasi po elektriki in v ta namen dala tako lep delež. Ne bo odveč, če jih naštejemo:

Podjetje NOVOLES 600.000 din; Knjižarna in papirnica Novo mesto 50.000 din; Splošno trgovsko podjetje Črnomelj 90.000 din; Mizararska zadruga Črnomelj 30.000 din; BELT Črnomelj 214.000 din; trgovsko podjetje POTROŠNIK Črnomelj 40.000 din; Belokranjsko gradbeno podjetje 100.000 din; ZORA Črnomelj 200.000 din; Pečarija Trebnje 54.000 din; Trgovina NOVOTEKS Novo mesto 35.000 din; tovarna NOVOTEKS 101.000 din; Zadrugo trgovsko podjetje »LES« Novo mesto 350.000 din; Zdravilišče Šmarjenske toplice 14.000 din; Projektno podjetje Novo mesto 20.000 din in Kmetijsko gospodar-

Metlika: največ okoli gospodarstva

V želji, da bi svedeli, kakšno je predvideno razpoloženje v metliški občini, smo obiskali predsednika občinskega ljudskega odbora Franca Jakljeviča in mu zastavili nekaj vprašanj. Odgovoril nam je takole:

»V zadnjih štirinajstih dneh so bili v naši občini številni in živahni zbori volivcev, ki so se seznanili s novim volilnim postopkom, hkrati pa so navzoči seveda temeljito pretraskali doseženo delo odborikov in vse občine. V splošnem je bilo na teh zborih opaziti veliko sproščenost volivcev, ki jih zanima predvsem občinsko gospodarstvo. Volivci so spraševali, zahtevali pojasnila o dosežanih delih, predlagali svoje načrte, predlagali kandidature in tudi seveda odkrito kritizirali, če kaj ni bilo prav. Volivci so zadovoljni, da bo odsej tudi pri občini zbor proizvodjencev, v katerega bodo prišli tako zastopniki industrijske kot kmetijske skupine.

Ustanovljena bo okrajna komunalna banka

Na eni izmed sej OLO Novo mesto je bil jeseni 1955 sprejet sklep o ustanovitvi okrajne komunalne banke. Zaradi nekaterih organizacijskih težav in nasprotovanj posameznikov pa ta sklep do danes še ni bil uresničen, čeprav je ustanovitev okrajne denarne zavarovalnice in kreditne ustanove potrebna in koristna stvar. Razen novomeškega okrajnega komunalnega bankarja.

Na posebno vprašanje odborikov OLO na zadnji redni seji obeh zborov 17. septembra, zakaj ta sklep ni bil uresničen, so bili deloma pojasnjeni nekateri vzroki. Hkrati je bil sprejet sklep, da je treba pripraviti za ustanovitev okrajne komunalne banke pospešiti in da mora ta potrebni okrajni zavezi priložiti poslovanje s prvim januarjem 1956.

Ceneje, toda še premalo

V veliko veselje vseh potrošnikov, zlasti pa gospodin, se je zemanje na novomeškem živilskem trgu nekoliko pocenilo. Moramo pa reči le nekoliko in še vedno premalo v primerjavi s cenami na ostalih živilskih trgih v Sloveniji.

23. septembra so prodajali: jajca po 19 din, orehe po 140 din, fižol, paradizke po 35 din, kč papriko po 40 din, kg, kartoflo od 30-50 din glavo, zelje po 35 din, kg, kumare za vlaganje po 80 din, kg, jabolka po 35 din, grudje po 70-80 din, kg, hruške po 40 din, kg, solata po 50 din, kg. Za skodelico smetane so zahtevali 40-50 din, za šopek peteršilja 10 din, za krompir 18 din, kg.

Zadnje čase je na trgu največja gneča okoli prodajalca sreck. Za 10 din lahko zadeneš kosa mila, zapeljivo ali kakne druge vrste lišp.

Cene mesa so še vedno neuporne. Govedino prodajajo po 240 din, teletino po 280 din in svinjino po 350 din.

Tudi na sejnalnici je bilo živahnih. Pripeljali so naprodaj 942 prašiče, prodali pa so jih 878. Marniške prašičke so prodajale od 2.500 do 3.000 din, večje pa od 3.000 do 4.000 din. Povprečna cena na malim prašičkom je bila od 3.000 do 4.500 din.

Ra.

Uspeli nam kažejo pot

Ocena dela občinskega ljudskega odbora pred volitvami novih odborikov

Volitve ljudskih odborikov občin so neposredno pred nami. Za nadaljnje izpolnjevanje socialističnih odnosov in za bodoči razvoj komunalnega sistema je delovanje občinskih ljudskih odborov izredne važnosti, predvsem če zaradi skorajšnjega povečanja pravic in povečanja pravic in dolžnosti občin. Brez dvoma je doseženo delo ljudskih odborov in organov delavskega in družbenega samoupravljanja prineslo velike uspehe tako na področju gospodarstva, kakor na ostalih področjih. Potrdilo je pravilnost našega sistema upravljanja.

Ker se pripravljajo predpisi o novih pristojnostih ljudskih odborov, ki bodo še bolj učvrstili položaj občine, je prav, da ocenimo doseženo delo ljudskega odbora, dosežene uspehe in pomanjkljivosti na vseh področjih in na podlagi take ocene postavimo smernice za delo pri nadaljnjem razvoju občine na vseh področjih. To delo naj temelji na mobilizaciji vseh delovnih sil za čim večjo proizvodnjo, od katere je odvisen dvig življenjske ravni delovnih ljudi. Vse to bo zahtevalo od ljudskega odbora veliko iznajdljivosti in naporov pri vzpostavitvi in razvoju našega gospodarstva in pametno uporabo sredstev. Navedene naloge zahtevajo od odbora kot celote in od posameznih odbornikov široko razgledanost v gospodarstvu in na drugih področjih, kar mora biti povezano z osebno privrčenostjo našemu družbenemu sistemu. Zato pri izbiri kandidatov ne smemo pozabiti predvsem na delavce, kmete — člane KZ, ki se strinjajo s razvojem socialističnih odnosov na vasi, na čene in mlade ljudi iz vrst ljudske mladine. Dosežanje uspešnega dela marsikaterega tovariša ali tovaršice v organih delavskega in družbenega upravljanja, v komunalni samoupravi, v združenju, v SZDL, družbenih organizacijah itd., nam dokazuje, da imamo dovolj kadrov, ki so sposobni in voljni sodelovati

Komunalna samouprava

Nova ureditev občin v letu 1955 je kljub težavam v materialnem in kadrovskem pogledu v praksi dokazala pravilnost njene uveljavitve. Delen prenos pristojnosti in nalog iz okrajnega ljudskega odbora je možen, kar mora biti povezano z osebno privrčenostjo našemu družbenemu sistemu. Zato pri izbiri kandidatov ne smemo pozabiti predvsem na delavce, kmete — člane KZ, ki se strinjajo s razvojem socialističnih odnosov na vasi, na čene in mlade ljudi iz vrst ljudske mladine. Dosežanje uspešnega dela marsikaterega tovariša ali tovaršice v organih delavskega in družbenega upravljanja, v komunalni samoupravi, v združenju, v SZDL, družbenih organizacijah itd., nam dokazuje, da imamo dovolj kadrov, ki so sposobni in voljni sodelovati

MAKS VALE, predsednik občinskega ljudskega odbora Novo mesto:

Uspehi nam kažejo pot

Volitve ljudskih odborikov občin so neposredno pred nami. Za nadaljnje izpolnjevanje socialističnih odnosov in za bodoči razvoj komunalnega sistema je delovanje občinskih ljudskih odborov izredne važnosti, predvsem če zaradi skorajšnjega povečanja pravic in povečanja pravic in dolžnosti občin. Brez dvoma je doseženo delo ljudskih odborov in organov delavskega in družbenega samoupravljanja prineslo velike uspehe tako na področju gospodarstva, kakor na ostalih področjih. Potrdilo je pravilnost našega sistema upravljanja.

DVANAJSTO ZASEDANJE

Dvanajsto zasedanje Generalne skupščine Združenih narodov se je začelo v znamenju razorožitve, ki se je preneslo iz razorožitenega pododpora v New York. Razorožitev tako močno nadkriljuje zasedanje, da so nekateri delegati to zasedanje že imenovali razorožitveno zasedanje. — Delegata obeh velesil — ameriški zunanji minister Dulles in sovjetski zunanji minister Gromiko — sta oba v uvodnih govorih posvetila vsu pozornost razorožitvi, čeprav nista pozabila na propagando. Toda kljub temu preveča obravnava resna želja, doseči vsaj delen sporazum, ki ga utegnejo s pomočjo Generalne skupščine prejeti skleniti kot brez nje.

Prva točka na dnevnem redu je bila izvolitev novega člana britanske skupščine narodov Malaje za člana OZN. Malaja je bila izvoljena soglasno, kar je še zboljšalo začetno vzdušje na zasedanju. Skoraj vsi delegati so čestitali Malaji in značilno je, kako sta dogodek pozdravila Gromiko in Dulles. Po Gromikovi izjavi je Sovjetska zveza z veseljem pozdravila novice o neodvisnosti Malaje. »Neodvisnost je dežele v okviru britanske skupščine narodov je bila dosežena po večletnem boju junakaškega malajskega ljudstva proti tujim kolonizatorjem.« Ameriški zunanji minister Dulles je čestital 82. članu OZN in pri tem dejal: »Malajske ljudstvo je s svojim bojem proti komunistom že dokazalo, da ima vse potrebne lastnosti, da si ohrani neodvisnost v težavnem svetu sodobnosti.« Na propagando tako niti ne pozablja, toda kljub temu je vedno bolj čutili tisto resnobo, ki jo spremlja zvest, da je treba storiti korak naprej — posebno v razorožitvi.

In res je sovjetski delegat Gromiko predložil skupščini spomenico o razorožitvi, ki vsebuje načrt deklaracije o mirolni kooekstenci, o ustavitvi poskusov v jedrskim orožjem pod mednarodnim nadzorom in o obveznosti držav, da ne bodo uporabljale jedrskih orožij — vsaj za dobo petih let. Zelo obsežen Gromikov govor kaže, da je po mnenju

Zbirajte koruzno ličje!

Šimprej posušimo na soncu, kar traja dva do tri dni. Ličje deravamo na suha lista in ga čez dan vsakrat obrnemo. Sušimo ga v mrežo le ob sončnih dnevih in ga spravljamo vsak dan sproti pred vetrom pod streho na suh prostor, da ne pade čes noč rožnanji. Ko je popolnoma suho, ga denemo v velike vreče in ga spravimo v suhi shrambi, kjer počaka do pozne jeseni na pridel, ne roke ali na kupe. Prav bi bilo, če bi naše kmetijske zadruge na deželi opozorile prebivalstvo na korist pridobivanja koruznega ličja, ker gre v denar.

Dopolnilo k poročilu s sodišča

V zadnji številki našega lista je bila v rubriki »Izpred sodišča« vest o obsojci Jožeta Primca zaradi neplačevanja preživnine za nezakonskega otroka. To vest dopolnjujemo s tem, da je Jože Primc doma iz Koroske vasi. V našem okraju je namreč več rodinskih imen Primc.

Dobro jutro, dobre volje

Fribrušuje se čas, ko bomo pobrali koruzo. Tudi letos opozarjamo na zbiranje ličja, ki je postalo prva pomembna surovina pri pridelanju raznih cekarjev, preprog, predprašnikov itd. Ve vrste pieterskih ličja se vedno bolj odmačujejo in jih tudi vedno več izvažamo v inozemstvo, kar ima svoj gospodarski pomen.

Prejeli smo novorojenčka

Največ cekarjev delajo v Prekmurju in Medjimurju, potem v Hrv. Zagorju, v okolici Dobrega polja, malo manj v Beli krajini, kjer bi se ta domača obrt lahko prav lepo razširila. Tudi na Krškem polju v Sentjerneju je dana velika možnost, da bi postalo pietersko ličje važen gospodarski čimbenik. Čez zimo lahko zasuli pridna pieterska vsaj 30.000 dinarjev, za kar se lahko že kar primerno občeje in obuje. To je važno zlasti za tiste kraje, kjer ni drugih dohodkov, zlasti ne pozimi, ki počiva poljsko delo in lahko pletejo šene lepó doma za pečjo.

Ustanovljena bo okrajna komunalna banka

Na eni izmed sej OLO Novo mesto je bil jeseni 1955 sprejet sklep o ustanovitvi okrajne komunalne banke. Zaradi nekaterih organizacijskih težav in nasprotovanj posameznikov pa ta sklep do danes še ni bil uresničen, čeprav je ustanovitev okrajne denarne zavarovalnice in kreditne ustanove potrebna in koristna stvar. Razen novomeškega okrajnega komunalnega bankarja.

Ceneje, toda še premalo

V veliko veselje vseh potrošnikov, zlasti pa gospodin, se je zemanje na novomeškem živilskem trgu nekoliko pocenilo. Moramo pa reči le nekoliko in še vedno premalo v primerjavi s cenami na ostalih živilskih trgih v Sloveniji.

Uspeli nam kažejo pot

Volitve ljudskih odborikov občin so neposredno pred nami. Za nadaljnje izpolnjevanje socialističnih odnosov in za bodoči razvoj komunalnega sistema je delovanje občinskih ljudskih odborov izredne važnosti, predvsem če zaradi skorajšnjega povečanja pravic in povečanja pravic in dolžnosti občin. Brez dvoma je doseženo delo ljudskih odborov in organov delavskega in družbenega samoupravljanja prineslo velike uspehe tako na področju gospodarstva, kakor na ostalih področjih. Potrdilo je pravilnost našega sistema upravljanja.

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

In res je sovjetski delegat Gromiko predložil skupščini spomenico o razorožitvi, ki vsebuje načrt deklaracije o mirolni kooekstenci, o ustavitvi poskusov v jedrskim orožjem pod mednarodnim nadzorom in o obveznosti držav, da ne bodo uporabljale jedrskih orožij — vsaj za dobo petih let. Zelo obsežen Gromikov govor kaže, da je po mnenju

DVANAJSTO ZASEDANJE

sovjetske vlade razorožitev najvažnejše vprašanje letošnjega zasedanja.

Gromikov govor je bil ugodno sprejet in zanimivo bo videti, kdo vse bo zanj glasoval v prihodnjih dneh. Napovedujejo namreč, da bodo poleg azijskih in afriških držav glasovale zanj nekatere države Latinske Amerike in celo skandinavske države. Vsekakor pa bodo glasovali zanj države, katerih parlamenti so že uradno zahtevali ukinitve poskusov v jedrskim orožjem. Med njimi je tudi Japonska.

Na splošno sodijo, da bo letošnje zasedanje mirnejše in plodnejše, kot je bilo lansko. Lani sta namreč burila duhove Suez in Madžarska, mednarodna napetost pa je bila vsaj nekaj časa izredno velika. To pa nikakor ne pomeni, da bo letošnje zasedanje imelo lahko nalogo. Na dnevnem redu je namreč že drugi alžirsko vprašanje in azijsko-afriška sku-

plina držav v OZN bo zelo pozornost stela glasove za in proti. Francija bo pri glasovanju o tem vprašanju potrebovala vse glasove, ki jih bo lahko zbrala za svoje stališče, in še je močno dvomljivo, če bo lahko preprečila sprejetje resolucije, ki jo bodo predložile arabske države. Od lanskega glasovanja se položaj namreč ni nič zboljšal, nasprotno, vse kaže, da se je položaj v Alžiriji še poslabšal. To bo brez dvoma trd oreh.

Potem je na dnevnem redu spor med Indonezijo in Nizozemsko zaradi Irišana ali Zahodne Nove Gvineje, ki jo Indonezija zahteva zase. To sicer ni videti svetovno vprašanje, toda ob njem se utegnejo zapletiti stališča in preizkušati naklonjenost enih in drugih. Mnogo bolj pereč problem so palestinski begunci, ki živijo ob mejah Izraela že od nastanka Izraela leta 1948. Teh begunccev je kak milijon in živijo v veliki bedi. Morda bi se zanje še našel denar, da bi jih razselili po arabskih državah, če ne bi bile same arabske države proti temu. Te namreč še vedno upajo, da bo Izraela nekega dne konec in da se bodo ti begunci lahko vrnili v Palestino. Trenutno pa so ti begunci dinamiti, ki ga arabske države imajo nalozenega ob izraelskih mejah. — Morda bodo tudi za to vprašanje našli vsaj delno rešitev, čeprav je vprašanje močno zapleteno in nevarno. Združeni narodi utegnejo pomirjevalno vplivati na vse prizadete. Vsekakor je dobro, da obstajajo. Dag Hammarskjöld je pred kratkim zapisal, da bi bil svet danes v takem položaju, če ne bi bilo OZN, da bi vsi nujno zahtevali njeno ustanovitev. Bip

Kratke iz raznih strani

Britanska vlada namerava objaviti podrobnosti o zmanjšanju proračunskih izdatkov za več sto milijonov funtov. Izdatke bodo zmanjšali zato, da bi zajeli inflacijo, vlada, ki je prejšnji teden dvignila bančne obrestne mere od 5 na 7%, namerava prihajajo leto prihraniti pri svojih izdatkih 350 milijonov funtov.

Sovijski obrambni minister Zujkov bo prišel 8. oktobra na uradni obisk v Jugoslavijo. V imenu naše vlade ga je bil povabil sekretar za narodno obrambo, general armije Ivan Gošnjak, ko je bil na obisku v SZ.

V Washington je prispel japonski zunanji minister Fujišima. Štiri dni se bo razgovarjal s ameriškim zunanjim ministrom Dullesom. Povedal je, da bo z vodilnimi ameriški osebami obravnavala razna vprašanja, med katerimi tudi nedavno zahtevano Japonske po ustavitvi jedrskih poskusov.

Ustanovljena bo okrajna komunalna banka

Na eni izmed sej OLO Novo mesto je bil jeseni 1955 sprejet sklep o ustanovitvi okrajne komunalne banke. Zaradi nekaterih organizacijskih težav in nasprotovanj posameznikov pa ta sklep do danes še ni bil uresničen, čeprav je ustanovitev okrajne denarne zavarovalnice in kreditne ustanove potrebna in koristna stvar. Razen novomeškega okrajnega komunalnega bankarja.

Ceneje, toda še premalo

V veliko veselje vseh potrošnikov, zlasti pa gospodin, se je zemanje na novomeškem živilskem trgu nekoliko pocenilo. Moramo pa reči le nekoliko in še vedno premalo v primerjavi s cenami na ostalih živilskih trgih v Sloveniji.

Uspeli nam kažejo pot

Volitve ljudskih odborikov občin so neposredno pred nami. Za nadaljnje izpolnjevanje socialističnih odnosov in za bodoči razvoj komunalnega sistema je delovanje občinskih ljudskih odborov izredne važnosti, predvsem če zaradi skorajšnjega povečanja pravic in povečanja pravic in dolžnosti občin. Brez dvoma je doseženo delo ljudskih odborov in organov delavskega in družbenega samoupravljanja prineslo velike uspehe tako na področju gospodarstva, kakor na ostalih področjih. Potrdilo je pravilnost našega sistema upravljanja.

MAKS VALE, predsednik občinskega ljudskega odbora Novo mesto:

Uspehi nam kažejo pot

Volitve ljudskih odborikov občin so neposredno pred nami. Za nadaljnje izpolnjevanje socialističnih odnosov in za bodoči razvoj komunalnega sistema je delovanje občinskih ljudskih odborov izredne važnosti, predvsem če zaradi skorajšnjega povečanja pravic in povečanja pravic in dolžnosti občin. Brez dvoma je doseženo delo ljudskih odborov in organov delavskega in družbenega samoupravljanja prineslo velike uspehe tako na področju gospodarstva, kakor na ostalih področjih. Potrdilo je pravilnost našega sistema upravljanja.

Na Mirni pred volitvami

Priloge na volitve v ljudski odbor v občini Mirna so zelo živahne. Ljudje se vedno bolj zavedajo, kako velikega političnega in gospodarskega pomena je skrbno upravljanje občine, zato o tem veliki razpravljajo in se za volitve same, kakor tudi za zbor volivcev dobro pripravljajo.

SZDL je bila kol množična organizacija pobudnik za razprave o teh vprašanjih. K temu ni pritegnila samo vaških odborov, marveč je je razgovarjala tudi s predstavniki vseh organizacij in podjetij v občini, saj so vsi ljudje živo zainteresirani za dobro delo in sestav bodočega občinskega ljudskega odbora. Seveda so razpravljali tudi o kadrovskih vprašanjih, saj je to pravica in dolžnost politične organizacije. To že ni bilo prvi nekatere posameznikom, ki so brž in na vsa sapa pričeli širiti zlonamerna vesti o nekak-

kih »že naprej določenih« odbojnih. Toda take — na srečo redke — zločinke so zbori volivcev razkrinkali, ko so ljudje hitro uvideli, da je izvolitev kandidatur zares demokratična, predlogi za kandidature pa, ki so jih na zborih volivcev podajali predstavniki SZDL, temeljito premišljeni in umestni.

USELI ZBORI — PLOD DOBREGA POLITIČNEGA DELA

Zbori volivcev so izvršeni že v veliki večini volilnih enot, tako za občinski zbor, kakor za zbor proizvajalcev. Udeležba na sestankih je bila Tepa povsod, kjerkoli so aktivisti SZDL prebivalstvo s predhodnimi razgovori ali na drug način dovolj seznanili s pomenom teh zborov. Presenetljivo lepo so bili občinski zbori v Slovenski vasi, na Mirni, na Stanu in povsod tam,

kjer so člani SZDL izvršili svojo dolžnost. Dokaj slabše je bilo po volilnih enotah, kjer ni bilo predhodnega dela aktivistov, n. pr. v Skrljevcih.

PRIZNANJU SLEDI USTVARJALNA KRITIKA

Razprave na zborih so zanimive in živahne. Vrste se največ okrog družbenega samoupravljanja, doseganja dela občinskega ljudskega odbora in bodočih nalog, zlasti komunalnega značaja. Nikjer ne zanikajo res lepih uspehov doseganja občinskega ljudskega odbora, saj je gospodarski napredek in občini povsod vidni. Priznanju so se pridruževali tudi kritične pripombe, katerih znaten del bo moral in mogel bodoči ljudski odbor tudi upoštevati. Gradnja industrijske razvijajoče se Mirne in njeni kanalizacija morata biti izmed najnujnejših nalog, s katerimi se bo moral

spoprijeti bodoči obč. ljudski odbor. Tudi zahtevo, ki smo jo že ponovno čuli na mnogih zborih volivcev, da je na Mirni nujno potreben kino, bo treba upoštevati in končno z družbenimi močmi uresničiti. Prebivalstvo hribovskih volilnih enot, kakor Stan in Praprotnica, zahteva več skrbi in sredstev za ureditev dovoznih poti. Razen teh so ljudje povedali še mnoge druge podobne, bolj ali manj utemeljene zahteve. Pogrešali pa smo, da nihče izmed pobudnikov najrazličnejših koristnih in vabljivih akcij ni na zborih volivcev ljudem povedal, kje bo bodoči občinski ljudski odbor lahko dobil sredstva za uresničitev vseh zahtev in želja. Ljudje so tudi ostro kritizirali odnos enega izmed občinskih uslužbencev do ljudi, kar bo moral prizadeti res spremeniti, saj kljub temu lahko ostane vester in prizadevan v službi.

PREUDAREK PRI IZBIRI KANDIDATOV

Pri predlaganju kandidatov za občinski zbor in zbor proizvajalcev smo opazili, da ljudje pametno izbirajo bodoče predstavnike. Poprej se je večkrat zgodilo, da so kandidaturi naprtili človeku, ki se je najmanj upiral; zdaj tega ni več opaziti. Predlogi so premišljeni in sprejeti kandidati so v veliki večini zares napredni in dovolj razgledani ljudje, ki bodo znali v ljudskem odboru zastopati koristi volivcev, pri tem pa upoštevati tudi potrebe občine in svojega okraja. Zanimivo je, da je med predlaganimi kandidati precej mladih ljudi in to je tudi prav. Zal pa so doslej le malo predlagane žene in dekleta — izjema je na Mirni, kjer kandidira Reška Potrbinova, v Sentrupertu Jaklič Fani in Drčarjeva, ki kandidira za zbor proizvajalcev v tovarni šivalnih strojev. In vendar bo morala občina reševati mnoga vprašanja, ki bi jih prav žene najbolj razumele!

Kaj pravijo volivci v Gribljah

»Solske klopi potrebujemo, da ne bodo nosili naši otroci volov in sol!« Tako so pripovedovali volivci v Gribljah. Nekdo izmed njih je dejal: »Ko je bila še občina v Gradcu, smo imeli lepe solske klopi, potem pa so jih odpeljali v Gradcu. Od takrat si morajo nositi otroci solčke od doma in sol. Če bi imeli solske klopi, bi prišli v roke ene izmed stolkov in rekel: »Kako naj otrok na temle sedi!« V kako deske so bili zabiti štirje klini, od katerih je del enega štrlel na zgornji strani deske ven. Razen teh je bilo še nekaj kuhinjskih stolov, klopi so brez črnolincev, zato ni čudno, če imajo otroci popacane zvečke in prste, ko morajo prenašati črnolince, se je še nekdo oglasil iz levega kota. J. S.

ŽIVA BESEDA BOLJŠA OD VABIL

V zadnjem tednu smo imeli v občini Mokronog zbor volivcev v enotah Kilevec, Klenovnik, Trebelno, Zabukovje in Češnjice. Res je, da smo morali v nekaterih enotah radi premahne udeležbe zbor ponovno sklicati, ker pač prvi niso bili sklicani v najbolj primernem času, vendar so zbori uspeli vsestransko, četudi so bili ponovno sklicani.

V volilnih enotah okrog Trebelne smo morali zbor v največ primerih ponoviti radi slabe udeležbe. To dejstvo so nekateri smatrali za odlično stalice državljanov do zborov, in pa do volitev. Vendar se je pokazalo, da so bila taka mnenja nepravilna. Nasprotno, ko je bil zbor sklican ob bolj primernem času, so državljanji prihili in resno ter skrbno razpravljali o najrazličnejših gospodarskih in finančnih problemih posameznih vasi in občine. Na Trebelnem n. pr. niso razpravljali o preveliki davkih, marveč o potrebah, ki jih ima tamkajšnja šola, o elektrifikaciji ter o cestah. V Zabukovju so volivci razumeli občinske finančne težave in so se vpraševali, kje dobiti sredstva za upravljanje komunalne dejavnosti in potrebah, ki jih ima tamkajšnja šola, o elektrifikaciji ter o cestah. V Zabukovju so volivci razumeli občinske finančne težave in so se vpraševali, kje dobiti sredstva za upravljanje komunalne dejavnosti in potrebah, ki jih ima tamkajšnja šola, o elektrifikaciji ter o cestah.

Konec kolezarjenja po mostu na Loki

Na večkratne prilohe pešev sta občinski ljudski odbor Novo mesto in prometni odsek Tajištva za notranje zadeve podvela ukrepe, da so onemogočili kolezarjenje po lesenem mostu čez Krko na Loki. Na obeh straneh mostu so postavili prometni znaki. Pozdravljamo ta ukrep in želimo, da bi ga uvedli tudi na vseh ostalih prehodih, ki so določeni samo za pešce, zlasti za Krko od mostu na Loki do Pruleve ulice pa tudi drugodi!

FRANC KRIŠTOF 75 - letnik

Ves v delu, marljivo in neutruden kakor vedno, je praznoval 18. septembra 75-letnik svojega življenja upravnik

podjetja »Remont« na Mirni, tovarni Franc Krištof.

Med nami hiti in dela vse življenje. Visoko je cenjen in spoštovan ne le na Mirni, marveč po vsej bližnji in daljnji okolici kot izvrsten zidarski mojster in kot izredno marljivo, pošten in napreden človek, poln delovnega poleta.

Naš jubilar je bil dolgo leta samostojni zidarski mojster na Mirni in kot soliden strokovnjak cenjen široko po Dolenjski. Takoj po osvojitvi se je vključil v socialistični sektor dela, ko je dal svoje bogato znanje in delovne izkušnje skupnosti na razpolabo preko podjetja »Planobnova« v Trebnjem. Zdal uspešno vodi domače zidarsko podjetje »Remont« na Mirni. Kljub obilici dela je tovarni Krištof še vedno našel dovolj časa, da se je kot napreden človek udejstvoval dolga leta v društvenih in političnih organizacijah, kjer je bila njegova resna in preudarna beseda vedno cenjena.

Njegove neumorne delavnosti ne zavro niti spoštivata leta. Vsak dan ga še vidimo, kako hiti z delovišča na delovišče in kadar ga gleda pri delu, mu nikoli ne prisede dozorene starosti.

Ob njegovem lepem jubileju mu iskreno čestitamo in želimo, da ostane zdrav in veder med nami, delaven kakor vselej, še dolgo vrsto let!

Likvidacija kimo podjetja Sentjerneje

Ker ni zmoglo pčelila družbenih obveznosti, je občinski ljudski odbor Sentjerneje sprejel sklep, da preide Kino podjetje v Sentjerneju v likvidacijo. Okrajni ljudski odbor Novo mesto je na seji 17. septembra 1957 ta sklep obč. odbora potrdil. Nadaljnje upravljanje kina v Sentjerneju je prevzel tamošnji občinski sindikalni svet.

Dvakratni triumfi za Novomeščane!

PARTIZAN NOVO MESTO : ZOK LJUBLJANA 15:8 (14:12)

PARTIZAN NOVO MESTO : ZOK LJUBLJANA - MOSKI 31 (14:16, 15:19, 15:13 in 15:9)

Sedaj se bodo lahko oddahnili odbojkarji in številni ljubitelji te športne igre v Novem mestu, kajti odločitev je padla in tokrat v korist Novomeščanov. Lahko rečemo, da takšnega zanimanja za

Start v rokometu - favoriti Partizan Črnometl

Končno smo le dočakali start igralcev v malem rokometu. Tokrat se je prekril zašel bol točke v ženski ligi malega rokometu. Ligo sestavljajo Odred - Ljubljana, Svoboda - Ljubljana, Papirničar - Večič, Mladost - Kranj, Slovan - Ljubljana in Partizan Črnometl. To nedeljo je bil naš predstavnik v ženski ligi Partizan - Črnometl prost. Prihodno nedeljo, 29. sept. na se bo srotal z lanskoletnim prvakom Slovanom Svobodo iz Ljubljane v Črnometl.

TENIS

ZACELO SE JE PRVENSTVO NOVEGA MESTA V TENISU. Pretekli teden se je pričelo v Novem mestu prvo posamično prvenstvo novega mesta v tenisu. Razen dr. Grosa in še nekaterih mlajših tenisačev sodelujejo vsi najboljši novomeški igralci tenisa: Dolenc, Medić, Novak, Kozina, Adam, Maras, Thorževski S. in Mikec.

KOŠARKA

PARTIZAN NOVO MESTO : PARTIZAN KOČEVJE 59:39 (24:28) V soboto je bila v Novem mestu derby tekočih dolenjskih predstavnikov v košarkarski ligi med novomeškim in kočevskim Partizanom. Novomeščani so tokrat zaigrali odlično, v prvem polju so z veliko razliko odločili. Na največji zaslug za delitev točk ima Gošić, ki je edini zbral dvesto točk. Za domačo Partizan so nastopili v oklepaju število doseženih točk: Gošić (30), Setina (9), Bele (8), Fuis (4), Potrč (3), Robar (3) in Jčičič (2).

neko športno prireditve v Novem mestu že dolgo ni bilo. Blizu 300 gledalcev je napolnilo tribuno in prostor okoli igrišča. Zenska tekma ni imela tolikšnega pomena kot moška, ker imajo Novomeščanke velik naskok v točkah, bila pa je dober predznak za odlično sramje moški ekipi. Novomeščani so po zelo dobri in poirtvovalec igrali s težavo, toda zasluženem premagali zelo dobro ekipo Ljubljane v štirih nizzh. Po tej tekmi smo pričakovali, da se bodo tudi naši novomeški potrudili, in res nas niso razočarali. Prvi niz so sicer tesno izgubili s 14:16, toda že v naslednjih nizzh so bili mnogo bolj in so zasluženim osvojili dve točki. Uresničilo se je želja, da bi zmagali, kajti tako niso po točkah z Ljubljano izgubili, temveč so prevzeli celo

vodstvo na prvenstveni lestvici zaradi boljše razlike v nizzh (Novomeščani 20:8, ZOK Ljubljana 19:9). Tako so sedaj na najboljši poti, da skupno z žensko ekipo preselijo oba naslova odbojkarjskih prvakov Slovenije v Novo mesto in da se preko kvalifikacij znova uvrstijo med zvezne lige.

Za Partizan so nastopili: Medić, Simič, Šonc, Inč, Bergant, Dolenc in Goleš. Posebno veliko zaslugu za zmago ima Simič, ki je na mreži dobesedno zaral. Seveda tudi ostalo nizzh zatajili in zasluženo enako pohvalo. Tekmi sta dobro sodila Robert Romih in Edo Slanjan iz Ljubljane. S tema dvema tekama so se novomeški odbojkarji in odbojkarice za letošnje poslovlje od domače publike (seveda samo s tekami za točke),

Prihodno nedeljo se bodo v Ljubljani pomerili z Olympio, nato pa bodo odstopovali še na Jesenice, kjer jih čaka precej težka tekma. F. M.

NOGOMET

ELAN - NOVO MESTO : PARTIZAN LJUBLJANA 3:9 (4:9) Po štirinajstnem odmoru so pretleko nedeljo Elanovi nogometaši sprejeli v goste enajstorice Ribniškega Partizana. Gostje se niso mogli uspešno upirati domačinom, ki so tokrat kar devetkrat potresli mrežo nasprotnikov, hkrati pa so svojo mrežo ohranili nedotaknjeno.

V Črnometl: Odred B : Bela krajina 5:2

RAZMAH ODBOJKE V BELI KRAJINI

Prehodni pokal Dolenjskega lista osvojila ekipa Partizana Črnometl — Prihodnje leto: borbe v dolenjski odbojkarjski ligi

V soboto popoldne je predsednik odbojke zvez TVD Partizanov Boris Čičmeč odprl v Črnometl prvenstveno tekmovalje belo-krajskih odbojkarjskih ekip Partizana, Kanizarice in JLA. Pobudnik za prvenstvo je prišla iz Črnometla, predvsem od sedajnega predsednika tamkajšnje Partizana, tov. ing. Branka Peternela. Tu je tudi zrasla zamisel o belo-krajski odbojkarjski podveži, katere člani so se v soboto in nedeljo pomerili. Evenatvo bilko smatramo hkrati za začetek bodoče dolenjske odbojkarjske lige, ki bo združevala novomeški in črnometljski sektor.

Po izločitvenih tekмах v soboto in nedeljo, kjer so sodelovale ekipe Partizana Črnometl, Metlika, Rudnik Kanizarica, JLA Otovce in JLA iz Črnometla, sta se v finalni borbi pomerila za naslov prvaka Bele krajine v odbojki za leto 1957 ekipi TVD Partizan Črnometl in TVD Partizan Metlika. Zmagal je Bela krajina kar največ uspešno naprednikom z rezultatom 3:1 (15:8, 8:15, 15:10 in 15:6). Obe ekipi je po tekmi pozdravil ing. B. Peternel in jima čestital k zmagi. Urednik Dolenjskega lista Tone

Gošić na je podelil zmagovalcem prehodni pokal, darilo novega lista. Ekipi sta dobili tudi dve odbojkarjski žogi.

Finalna tekma je pokazala, da mladi igralci že kar dobro obvladajo prsto tehniko, točenice na mreži in podobno. Zlasti pa so pokazali razvselivno poirtvovalec, kar je bilo prav, da se ti pridružijo vsi, ki imajo veselje za to lepo panogo. Potrebna bo tudi registracija pri okrajni zvezi.

DOLENJSKI OBVEŠČEVALEC

Ledenski koledar

Sreda, 26. septembra — Uroš Cretjek, 26. septembra — Justa Petek, 27. septembra — Damjan Sobota, 28. septembra — Vence-slav Nedelja, 29. septembra — Miha Ponedeljek, 30. septembra — Jelka Turek, 1. oktobra — Sever SONCE: 1. oktobra vzhaja sonce ob 6. uri in zahaja ob 17.43. Dan je dolg 11 ur in 11 minut. LUNA: 30. septembra ob 18.49 prvi krajec.

KINO

KRKA — NOVO MESTO: od 27. do 30. 9. ameriški barvni film »Po sledi iz plemena Komancov«. Od 1. do 3. 10. ameriški film »Velika ura«. DOM JLA — NOVO MESTO: od 27. 9. do 30. 9. francoski film »Ljudje brez pomena«. »JADRAN« KOČEVJE: 25. in 26. 9. ameriški film »Obsojenec«. Od 27. do 29. 9. angleški barvni film »Svegnall«. ČRNOMETL: 24. in 25. 9. italijanski film »Sto let ljubezni«. 27. in 28. 9. ameriški barvni film »Rapsodija«. METLIKA: 28. in 29. 9. ameriški barvni film »Pesmi zlatega zapada«. KOSTANJEVICA: 25. 9. nemški film »Osebnajnica«. 26. 9. jugoslovanski film »Hanka«. DOL. TOPLICE: 28. in 29. 9. ameriški barvni film »Avanture Don Juana«. »STRAZA« francoski film »Heroji so utrujeni«. MOKRONOG: 28. in 29. 9. mehiški film »Trije pustolovci«. KRUŠKOVJE: 28. 9. francoski film »Krankby«.

POTUJOČI KINO NOVO MESTO

predvaja nemški film »Glas druga« v četrtak, 26. 9., ob 18. uri na pljučenem oddelku novomeške bolnišnice; v petek, 27. 9., ob 19. uri v Gaberju; v soboto, 28. 9., ob 19. uri na vršnih sedelcih v nedeljo, 29. 9., ob 11. uri na Trebelnem, ob 15. uri v Skočjanu, ob 18. uri v Smarjeti.

Ljudsko gledališče

Nedelja, 29. sept. »Rdeča kapica«, gostovanje v Bižni vasi. Vstopnina 10 din.

MALOGLASJE

DVE URADNICI sprejmeta honorarno popoldansko zaposlitev. - Naslov v upravi lista (469-57) SPREJETA DVA DOMOVNIKA in valenca mizarske stroke. - Naslov v upravi lista. (468-57) PRODAM SPALNICO iz mehkega lesa in železno prešo za gozde. - Naslov v upravi lista. (467-57) RUDAN NOVO DVOSTANO-VANJSKO HISO v bližini postaje Mokronog. Naslov v upravi lista (466-57)

Iz Črnometrija in okolice

V četrtak 12. septembra smo imeli v Črnometriju zbor volivcev s precejšnjo udeležbo. Po poročilu predsednika OBLO Tudi, Zuniča so volivci obravnavali gospodarske probleme v občini. V poročilu, ki ga je podal predsednik, so bili zajeti gospodarski in drugi uspehi, ki jih je občina dosegla v zadnjih letih. Volivci so nekazali še vrsto neresenih vprašanj, katere naj bi reševal bodoči ljudski odbor.

POJASNILO

21. avgusta je bila med drugimi novicami iz Metlike objavljena v našem listu, da se so golčeni Doma za glasbeno vzgojo v Ljubljani, ki so v letošnji taborili ob Kolpi, za slovo priredili s svojim orkestrom Metličanom lep zabavni in plesni večer.

Na željo odbora Kečijaškega društva v Metliki dodajamo, da je bil ta zabavni večer na teras pred metličkim kegljiščem in da je zabavo v svoji režiji priredilo Kečijaško društvo, ne pa golčeni Doma za glasbeno vzgojo. Ti so sicer bili pobudniki za vesel večer, dobili pa so za svoje igranje denarno nagrado, kakor tudi večerico in plačilo. Lep večer pri nogrenjenih mizah je torej Metličanom priredilo Kečijaško društvo v Metliki, sodelovali pa so kot omenjeno, s svojim orkestrom tudi ljubljanski študentje.

IZ METLIKE

Minuli četrtak so v Metliki na dobro obiskanem zboru volivcev navzoči izvolili kandidata za prihodnji občinski odbor. Metlika sama bo volila tri odbojnik in je za ta mesta bilo predlaganih šest kandidatov. Ti so: sedanji predsednik OBLO Franc Jakljič, sedanja odbojnika OBLO mr. ph. Gojko Jug in nameščeneec Silvo Mihelič, uslužbenka in Domo onemoglih Slava Guštin, tehnik v tovarni BETI Andrej Smuk in mizarski mojster Pavel Pavlovič.

Dolenjsko muzejsko društvo v Novem mestu sproča žalostno vest, da je nenadoma preminil ustanovni član našega društva, tovarni CIRIL DULAR

Srbi za napredek Novega mesta in Dolenjske se je v njem vedno družila z ljubeznijo do preteklosti rodnega mesta, zato mu bomo ohranili tralen spomin.

Da bo poročilo popolneje, omenjamo, da je dva instrumenta za večer študentom posodila mesto na godba iz Metlike. -ar

Ukinjene sezonske proge

Podjetje Tovarni in avtobusni promet »Gorjanci«, Novo mesto, obvešča cestne potnike, da prenehajo obratovati 1. oktobra 1957 slednje avtobusne sezonske proge: Novo mesto—Smarješke Toplice z odhodom iz Novega mesta ob 9.30, 13.00 in 18.00 uri ter prihodom ob 12.43, 17.28 in 20.58. Novo mesto—Dolenjske Toplice z odhodom ob 13.00 in prihodom ob 16. ur.

OBVESTILA

Obiščite novo trgovino moških in ženskih oblik v Novem mestu na Glavnem trgu št. 1 (v Bergmanovi hiši). Podjetje KROJAC, Novo mesto.

Vabilo na polletni občni zbor kmetijske zadrage v Novem mestu, ki bo v nedeljo, 29. sept. t. l. ob 8. uri v dvorani Sindikalnega doma v Novem mestu. Hkrati bo tudi zbor volivcev za izbiro kandidatov za zbor proizvajalcev OBLO. Vse člane zadrage in volivce vabimo k polnoštevilni udeležbi.

ZAHVALE

Vsem, ki ste našo drago mamo in staro mamo MARIJO PERSE IZ ZBUR spremlili na njeni zadnji poti in ji darovali vence in cvetje, se prav lepo zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolži Prostovoljnemu gasilskemu društvu v Smarjeti in v Zburah za vence in udeležbo na pogrebu. Zahvaljujemo se tudi strojnemu osebju v bolnišnici, ki ji je stalo ob strani v poslednjih trenutkih. Zahvalnočje hčerke in sinovi z družinami.

GIBANJE PREBIVALSTVA

NOVO MESTO V času od 14. do 21. septembra je bilo rojenih 12 dečkov in 16 deklic. Poročili so se: Bogve Alojz, rudar iz Labina, in Fran Ivanka, natakarica iz Novega mesta. Korošec Anton, mizarski pomočnik iz Smalčje vasi, in Zagar Marija, uslužbenka iz Smarja. Kir Teodor, delavec iz Jesenice, in Aleksič Rádmila, gospodinja iz Novega mesta. Frimc Franc, sin kmeta iz Koroške vasi in Lukšič Angela, šivilja iz Novega mesta.

Umrli so: Perse Marija, utroškarica, 75 let, iz Zbur. Goriček Franc, kmetovalec, 64 let, iz Zabuž. Bedene Simon, kmetovalec, 70 let, iz Senogave.

iz novomeške narodne knjižnice

Pretekli teden so v novomeški narodni knjižnici: Blažič Marija iz Zihovega sela — dečka. Ponikvar Cilka iz Mirne — dečka. Rozman Marija — dečka. Korošec Alojz, mizarski pomočnik iz Smalčje vasi, in Zagar Marija, uslužbenka iz Smarja. Kir Teodor, delavec iz Jesenice, in Aleksič Rádmila, gospodinja iz Novega mesta. Frimc Franc, sin kmeta iz Koroške vasi in Lukšič Angela, šivilja iz Novega mesta. Umrli so: Perse Marija, utroškarica, 75 let, iz Zbur. Goriček Franc, kmetovalec, 64 let, iz Zabuž. Bedene Simon, kmetovalec, 70 let, iz Senogave.

KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Lavrenčič Branko, sin uslužbenca iz Novega mesta, se je s kolegom zaletel v avtomobil in si poškodoval ustnice in brado. Nemanjš Martin, posestnik iz Gor. Lovčice, si je pri vžiganju motorja poškodoval desno nogo. Novak Ivan, zidarski delavec iz Radolice, je padel in si poškodoval levo koleno. Bovo Boženo, hčerko mesarja iz Metlike, je na poti domov voz pritisnil in ji poškodoval desno nogo. Flajnkr Jure, posestnik iz Vukovec, je padel z voza in si poškodoval levo koleno. Brunskole Albin, česar iz Mavrenčice, je pri delu na cesti zagrabil nabo, ki je eksplodiral in mu poškodoval levo roko. Kloubar Jože, sin upokojenke iz Vršan, se je zabolil za željo in desno nogo. Lang Jože, delavec iz Novega mesta, je padel in si poškodoval hrbet. Popit Marinko, hčerko posestnika iz Slepiča, je krava z njegov poškodovala desno nogo. Peršič Fran, delavec iz Brezovice, je padel s koleca in si poškodoval glavo. Bedene Simon, posestnik iz Senogave, je padel s hrustke in si poškodoval levi del telesa. Kuzma Anton, posestnik iz Butorja, je padel po stopnicah in si poškodoval desno nogo. Malčen Alojzija, delavka iz Gorrenja, si je na cirkularni odrezala prst desne roke. Zupelj Mirko, nekdar iz Gradca, je padel s koleca in si poškodoval levo koleno.

Iz Šentjerneje

Tudi letos bo v okviru ljudske univerze pouk tujih jezikov. Začetniški pouk po najnovejši metodi bo lahek in prijazen.

Znanje tujih jezikov je vsakomur koristno. Potrebno ni le tistim, ki potujejo v tuzemstvo, tudi doma bi morali kaj svetovni jezik obvladati vsi tisti, ki prihajajo v uradnih, trgovinskih, gostilniških in drugod v stik s tujci. Poučevali bodo angleščino, nemščino in francosščino, če bo primeren odziv. Tečaji se bodo pričeli 15. oktobra.

PEVCI IN PEVKI!

KUD »Brala Pirkovič« v Šentjerneju namerava spet izzivati šentjernejski pevski zbor. Vsi, ki imajo dober posluh, veselje do petja in voljo redno prihajati k vjam, kar je za uspeh zbora nujno, naj se do 1. oktobra prijavijo tov. Stanku Hladinu v tovarni Telekomunikacije.

MOKRONOSKE NOVICE

Na eni izmed zadnjih sej OBLO Mokronog je bilo spočno vprašanje ureditve cest v neposredni bližini Mokronoga. Prav bi bilo, če bi razpravljali tudi o popravilu ceste skozi trg, ki je že v skrajno slabem stanju. Tudi cesta od šole do trga vpije po popravilu. Če se salice hiš v trgu izboljšajo, bo vsekakor prav, da uredimo še ceste, nad katerimi se ne le tujem, marveč domačini že kar zgražajo. Upajmo, da se bodo sredstva za to vendar nekje našla.

Utonil v stranišči greznici 16 mesecev stari Slanček Stanko. Otroci se je igral na ganku in prišel do stranišča, kjer se mu je neprimbna podnica zmaknila pod nogami in je zdrsnil v greznico. Domača se ga takoj pogrešili in tudi potegnili iz greznice, toda otroku ni bilo več pomoči! -ar

ZA POLDRUGO MILJARDO VINSKIH KUPČIJ

Po nepopolnih podatkih je bilo na mednarodnem vinskem sejmu v Ljubljani sklenjenih kupčij za okoli 1500 milijonov dinarjev, zlasti za prodajo jugoslovanskih vin.

z Mrzle luže — dečka. Krese Magda iz Birčne vasi — dečka. Sajnčič Julijana iz Podgrada — dekelico. Gorše Katica iz Buntarjev — dekelico. Sodja Ana s Sel pri Jugorju — dekelico. Korošec Zima iz Koroške roke — dečka in Senčar Marija iz Novega mesta — dečka.

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici:

Lavrenčič Branko, sin uslužbenca iz Novega mesta, se je s kolegom zaletel v avtomobil in si poškodoval ustnice in brado. Nemanjš Martin, posestnik iz Gor. Lovčice, si je pri vžiganju motorja poškodoval desno nogo. Novak Ivan, zidarski delavec iz Radolice, je padel in si poškodoval levo koleno. Bovo Boženo, hčerko mesarja iz Metlike, je na poti domov voz pritisnil in ji poškodoval desno nogo. Flajnkr Jure, posestnik iz Vukovec, je padel z voza in si poškodoval levo koleno. Brunskole Albin, česar iz Mavrenčice, je pri delu na cesti zagrabil nabo, ki je eksplodiral in mu poškodoval

V dneh od 28. septembra do 21. oktobra bo v Kostanjevici na Krki Dolenjski kulturni festival pod pokroviteljstvom narodnega heroja Jožeta Borštnarja. S festivalom preraščata tradicija dosedanjega kostanjevškega kulturnega tedna v široko zasnovano kulturno manifestacijo, ki prinaša letos od kulturnih središč odmaknjene mu prebivalstvu umetniške stvaritve osrednjih ustanov slovenskega kulturnega in javnega življenja. Dolenjski kulturni festival pa je hkrati tudi propaganda za kar največji razmah domačega turizma in želi posredovati lepote in znamenitosti Dolenjske širši slovenski javnosti. Spored festivala je takle:

SOBOTA 28. SEPTEMBRA:
Ob 19.30 bo prižgan festivalni ogenj pred Domom kulture v Kostanjevici. Ob 20.00: **PLATON: POSLEDNJI DNEVI SOKRATA.** Gostuje Eksperimentalno gledališče iz Ljubljane. V nastovni vlogi Lojze Potokar.

NEDELJA, 29. SEPTEMBRA:
Ob 14.00 **SMETANA: PRODANA NEVESTA.** — Gostuje Ljubljanska Opera. V glavnih vlogah nastopajo: Vilma Bu-

DOLENJSKI KULTURNI FESTIVAL v KOSTANJEVICI

kovčeva, Miro Brajnik, Janez Lipušček in Ladko Korošec. — Dirigent Rado Simoniti. Predstava bo na prostem v arkadnem dvorišču kostanjevškega gradu. Nastopi 210 ljudi. Po predstavi: **DOLENJSKA TRIGATEV** in ljudsko veselje.

SOBOTA, 5. OKTOBRA:
Ob 20.00 **VEČER VODILNIH SLOVENSkih KNJIZEVNIKOV.** Nastopijo: Josip Vidmar, Matej Bor, dr. Alojzij Gradnik, Cene Vipotnik, Franče Bevk, Anton Ingolič in Miško Kranjec.

NEDELJA, 6. OKTOBRA:
Ob 10.00 odkrije spominske plošče slikarju in kiparju **JOZETU GORJUPU.** Govori akademik Božidar Jakac. — Ob 11.00 bo odprta **RAZSTAVA SLOVENSkih SLIKARJEV IN KIPARJEV.** Razstavljajo: Ba-

tiš Stojan, Borilj Bogdan, Ciuha Jože, Debenjak Riko, Dišek Zoran, Gerlovič Alenka, Godec France, Jakac Božidar, Justin Elko, Kalin Boris, Kalin Zdenko, Klemenčič Dora, Kralj France, Kralj Tone, Krajnc Slavko, Kugler Mirko, Lamut Vlado, Majar Ferdo, Mihelič France, Mole Izidor, Pavlovec France, Perko Lojze, Potokar Čita, Pregež Marij, Sečljak Ivo-Copić, Smerdu Franček, Spacal Lojze, Stiplovec Franjo, Stoviček Vladimir in Tršar Drago.

Ob 15.00 **PREŽIH: FERNIAKOVI.** Premiera domačega gledališča.

SOBOTA, 12. OKTOBRA:
Ob 20.00 **SMREKAR: KLOSTRSKI ZOLNIER.** — Izvajajo domači igralci.

NEDELJA, 13. OKTOBRA:
Ob 15.00 **F. Goodrich-Hakkett: DNEVNIK ANE FRANK** v izvedbi Celjskega gledališča.

SOBOTA, 19. OKTOBRA:
Ob 20.00 **VEČER JUGOSLOVANSkih LJUDSKih PLESOV.** Gostuje Maroltova akademska folklorna skupina iz Ljubljane.

PONEDELJEK, 21. OKTOBRA:
Ob 10.00 Akademija v počastitev občinskega ljudskega praznika. Sodeluje pevski zbor **DPD Svoboda Bršljan.** Pevovodja Ernest Jazbec. — Odkritje spominske plošče pesniku **JOZETU CVELBARJU.** Govori univ. prof. dr. Anton Siodnjak.

V festivalnih dneh bo imela pošta v Kostanjevici poseben spominski žig. Telefonska služba bo 28. in 29. septembra delovala ves dan do 21. ure. — Po predstavi Prodane neveste bo v nedeljo Vinarska zadruga pripravila **DOLENJSKO TRGATEV**, Kmetijska zadruga bo poskrbela za pečeno prašičko, ribiči za ribjo večerjo, presečenjenice pa pripravljajo tudi lovcu. V vseh gostiščih bo na razpolago nova portugalska. Rezervacije za vse prireditve sprejema festivalska pisarna. Telefon: Kostanjevica na Krki št. 19. Prednosti pri rezervacijah imajo skupinski izleti.

Ves čas festivala je odprta Stalna umetniška galerija v kostanjeviški soli.

Delovni kolektivi, društva in ustanove: organizirajte v festivalnih dneh izlete v Kostanjevico in druge dolenjske kraje, obiščite festivalske prireditve! Vabj

PRIPRAVLJALNI ODBOR

Marjan Potrč — 184 cm!

Z odličnim skokom in močno zboljšano tehniko je Marjan Potrč prejšnji teden dosegel nov slovenski rekord v skoku v višino za starejše mladince. (Foto: Mikec)

Ljudska univerza v Novem mestu

pripravi v šolskem letu 1967/68 tele tečajev tujih jezikov: **Angleški jezik:** začetniški, nadaljevalni in konverzacijsko-dopisni tečaj. Pričetek pouka 1. oktobra.

Francoski jezik: začetniški tečaj. Pričetek oktobra.

Vpisovanje v vse tečaje v gimnaziji, I. nadstropje, govorilnica, vsak dan od 8.—12. Vpišete se lahko tudi pisмено ali po telefonu. Pouk bo ob večernih urah v gimnaziji, enkrat na teden po dve uri. Mesečna uokovina 300 din, razen tega enkratni prispevek 50 din za režijske stroške. — Dnevi in ure pouka bodo določeni sporazumno s slušatelji na skupnem sestanku, ki bo 30. septembra, ob 7. uri zvečer v gimnaziji, pritličje, učilnica II. B.

Kdo bo novi prvak?

Pred največjim atletskim tekmovanjem Dolenjske

Prireditelje V. atletskega prvenstva Dolenjske bo letos Črnomelj, kjer se bodo v soboto in nedeljo 28. in 29. septembra zbrali vsi, ki v dolenjski atletiki nekaj pomenijo. Letos je razmerje sil med Kočevci in Novomeščani še bolj izenačeno kot pretekla leta, zato je težko reči, kdo bo moštevni prvak, kdo bo osvojil pokal Atletske zveze Slovenije. Črnomeljski in Kočevski atletski klub sta bila organizacija letošnjega prvenstva čim boljša, sami pa bodo postavili moške in celo žensko ekipo, čeprav imajo s sestavljanjem dosti težav.

Le trije dnevi nas še ločijo od vsakoletnega največjega atletskega dogodka Dolenjske — od V. atletskega prvenstva Dolenjske, ki bo tokrat prvič v Črnomlju. V obeljavah pred centrom dolenjske atletike — v Kočevju in v Novem mestu teko zadnje priprave. Mrzlično sestavljajo ekipe, kajti letos bodo moči obeh glavniških predstavitev za moštevni naslov še bolj izenačene in je majhna napaka pri sestavi ekip lahko odločilni zmagov ali korist nasprotika. Tudi v Črnomlju imajo skrbi več ko preveč. Sicer jih organizacija, ker bi radi tekmovanje čim boljše pripravili, skrbi za sestavo ekip, kajti njihova želja pa je, da bi pred domačo publiko nastopili kot enakopravni partnerji Kočevcem in Novomeščanom. Prireditelj TVD Partizan Črnomelj — so že sestavili urnik

tekmovanja. V soboto se bo prvenstvo pričelo že ob 15. uri, nadaljevalo pa se bo zvečer ob pol osmih pod reflektorji na tekovališču črnomeljske gimnazije. Tretji del tekmovanja se bo začel v nedeljo ob pol devetih. Računajo, da bo vse končano že do 11. ure dopoldne. Po letošnjih rezultatih sodijo najboljši atleti Dolenjske letos v zelo dobri formi, glavna privlačnost tekmovanja pa bo nastop mladih, perspektivnih atletov republikanskih mladinskih reprezentantov, ki že sedaj sestavljajo ogrode obeh glavniških ekip iz Kočevja in Novoga mesta. Breez dvoma bo konkurenca v posameznih disciplinah letos še močnejša kot prejšnja leta, glavna privlačnost bo pa moštevni troboj oziroma pravilneje dvoboj med kočevskimi in novomeškimi Partizanom, kajti vse kaže, da Črnomelji vseeno ne bodo mogli konkurirati obehma glavniškima ekipama zaradi spanja v zadnjih letih, ko je atletika v Novem mestu in Kočevju napravila velike korake naprej.

Kako se bo končal dvoboj? Bo morda tudi tokrat romal pokal AZS v Kočevje? Na to naj odgovori V. atletsko prvenstvo Dolenjske brez tveganj!

Goršnova (desno) je prva dolenjska atletinja, ki bo nastopila v državni reprezentanci na tekmah z Romuni. Skupaj s Koničnikovo (levo) je glavna opora novomeške ženske atletske vrste

15 let pionirske organizacije

Na I. zasedanju AVNOJ v Bihaču leta 1942 je med drugimi važnimi orisanimi in vojaškimi sklepi bil sprejet tudi sklep, da se osnuje pionirska organizacija, ki naj sodeluje s partizani in OF. Ustanovitev te organizacije ni zajela vse domovine, vendar smo v Sloveniji že takrat imeli male čete pionirjev, ob italijanski kapitulaciji pa zasledimo na osvojenem ozemlju že številne pionirske oddrede. Da bi poudarili ta jubilej, ki ga slavijo naši pionirji, je zveznik odbor Društva prijateljev mladine Jugoslavije odločil, naj bi pionirski praznik čim svečanee proslavili v vseh oddelih od srede septembra do 29. novembra 1957.

Zvezni odbor DPM je z vsemi republikanskimi odbori kot prvo akcijo tega slavnega organiziranja pionirski pohod po partizanskih poteh po vsej državi. Tako je te dni odšlo na pionirski pohod v Srbijo, (skupno s Celjanci) tudi 5 pionirjev iz našega okraja.

Novomeški okrajni odbor DPM je sprejel vrsto sklepov in nalog, ki morajo biti izvršene v času pionirskega jubileja. Med drugim bodo ustanovili v okviru občinskih odborov DPM komisije za pionirje, ki bodo pri vseh pionirskih oddelkih izbrali starešinske svete. Vsi ti

odbori in sveti bodo vključili v organizacijo, ki delajo z mladino (taborniki, Partizan, gasilci, planinci, šah, Ljudska tehnika, Ljudska prosveta) čim več pionirjev. Vsi pionirski oddedi bodo imeli partizanske pionirske pohode, združene z obiskom partizanskih krajev in starih borcev. Pionirji bodo okrasili grobove, prirejali prireditve itd. Pionirji bodo obli-

ju itd. Ob tej priložnosti bodo tudi cicibani postali pionirji. Vsem pionirjem želimo, da bi v delu in učenju dosegli čim več uspehov in jim čestitam ob 15-letnem jubileju pionirske organizacije!

Nekaj odličnih uspehov

Izredno ugodno vreme je omogočilo atletom, ki so sodelovali na I. atletskem prvenstvu Novoga mesta, da so dosegli nekaj odličnih rezultatov. Največji uspeh je dosegel Potrč, ki je s skokom v višino 184 cm postavil nov rekord Slovenije za starejše mladince. Skupno s Koničniko iz Kočevja, ki je skočil tudi 184 cm, sta postavila nov dolenjski rekord. Tudi Torkar v teku na 100 m z rezultatom 11,1 in Vidmarjeva v metu kopja 31,18 m sta postavila nove dolenjske rekorde. Izloženih pa je bilo tudi nekaj društvenih rekordov.

Rezultati ostalih tekmovalcev: 100 m moški: 1. Torkar (Kočevje) 11,1. 2. Bižal (Kočevje) 11,2. 3. Vidmar (Novo mesto) 11,7. 60 m ženske: 1. Koničnik (Novo mesto) 8,5. 2. Errath (Kočevje) 8,6. 3. Polenišek (Novo mesto) 8,8. 400 m ženske: 1. Bačnik (Novo mesto) 71,3. 400 m moški: 1. Girmovšek (Novo mesto) 55,2. 1500 m moški: 1. Bregar Ivan (Kočevje) 4:21,1. 2. Bregar B. (Kočevje) 4:44,6. 3. Kocijarič (Kočevje) 4:57,5. Skok v daljino — moški: 1. Spiler (Novo mesto) 6,55. 2. Zaur (Novo mesto) 6,38. 3. Girmovšek (Novo mesto) 6,20. Daljina — ženske: 1. Errath (Kočevje) 4,11. 2. Križman (Kočevje) 4,08. 3. Mikec (Novo mesto) 3,96. Skok v višino — ženske: 1. Koničnik (Novo mesto) 1,30. 2. Gan-

skali tudi naše narodne heroje. O delu in akcijah dolenjskih pionirjev v NOB bodo zbrali skupno z Zvezo borcev in šolo podatke in z njimi pomnožili pripovedovanja iz NOB. Zaključek jubilejnega slavlja bo na državni praznik 29. novembra, ko bodo pionirji s svečanosti proslavili pokazali svoje spretnosti v fizikulturi, pet-

STEFAN ZWEIG: Zapečateni železniški voz Lenin

9. aprila 1917

Svica, oloček miru, od vseh plati obdan z viharjem in neurjem svetovne vojne, je bila tista leta: 1914—1918 nepretrgoma prizorišče razburilnega detektivskega romana. V razkošnih hotelih hodijo hladno drug mimo drugega, kakor da se nikoli še niso videli, poslaniki sovražnih sil, ki so se pred letom dni skupaj prijateljsko igrali bridž in se obiskovali. Iz njihovih sob prihaja pravecari kot rumljavi ljudi; konzuli, sekretarji, atašeji, poslovni moške, dame, zastrze s tančico, ali brez nje, alchermi pa ima svojo zaupno nalogo. Pred hoteli se ustavljajo elegantni avtomobili s tablicami inozemskih držav, iz njih pa izstopajo industrijalci, novinarji, virtuozji in, na pogled, priložnostni turisti. Toda malone vsak ima taisto dolžnost: nekaj zvedeti, nekaj izvohati; tudi vratar, ki jih pelje v sobe, tudi postrežnica, ki sobe pometa, oboje mora prav tako opazovati, vohati. Povsod organizacije rotovajo ena proti drugi, v gostilnah, penzionih, na postah, v kavarnah. Vse, kar se čemuje propaganda, je na pol špijonaža, ker se kaže kot ljubezen, je izdaja, in sleherni javni posel teh nestrpnih prišlekov skriva v ozadju neki drugi in tretji po-

sel. Vse je javljeno, vse nadzirano. Komaj je kak Nemeč, kakršnega bodi čina, prišel v Zürich, to že zve sovražno poslaništvo v Bernu, uto kasneje pa Pariz. Debele svežnje resničnih in izmišljenih poročil pošiljajo iz dneva v dan majhni in veliki agenti atašejem, ti pa spet naprej svojim višjim. Vsi zidovi so stekleni, prisluškujejo se telefonski pogovori, iz košev za papir in s pivnikom se obnovi vsako dopisovanje, in naposled postane ta peklenska igra tako zmedena, da mnogi sami ne vedo, kaj so; lovcu ali divjad, vojnu ali zasledovanec, izdajalec ali izdajanci.

Stanovalec pri čevljarju krpaču

Le o nekem iz teh dni je malo poročil, nemara zato, ker je bil premalo opazljiv, ker ni stanoval v razkošnih hotelih ne posedoval v kavarnah, ne prisostvoval propagandnim predstavam, ampak je s svojo željo povsem odjudno stanoval pri nekem čevljarju krpaču. Takoj za Limatom v ozki, stari in vegasti Spiegelgasse je stanoval v drugem nadstropju v eni tistih čvrsto zidanih hiš starega mesta z obo-

kano streho, ki je potemnela nekaj od časa, nekaj pa od tovarniške klobas, ki je obratovala spodaj na dvorišču. Ker ni bil bogve kako zgovoren, so njegovi sosedi vedeli o njem komaj kaj več, kakor da je Rus in da mu težko izgovorijo ime. Da je pred več leti pobegnil iz svoje domovine, da nima posebnega premoženja in da se ne ukvarja z nobenim dobičkonosnim poslom, najbolje ve gostilničarka, sodeč po skromnih obedih in oguljeni garderobi obeh; ta garderoba bi z vsemi sobnimi predmeti skupaj komaj napolnila majhno košaro, ki sta jo prinesla s seboj ob prihodu.

Ta nizki, čokati mož vzbuja tako malo pozornosti in živi tako skromno, kolikor je le mogoče. Izogiba se družbe in stanovanec hiše le poredko vidijo oster, resen pogled njegovih ozko izrezanih očel, in le redkokdaj ga kdo obišče. Toda stanovitno, iz dneva v dan, gre sleherni jutro ob devetih v knjižnico in sedj notri do dvanajstih, ko jo zapro. Natanko deset minut čez poldan je spet doma, deset minut pred eno vnovič odide zdoma, da bo prvi v knjižnici, kjer presedi do šestih zvečer. Ogleduhi so pač pozorni na ljudi, ki veliko govorijo, toda ogleduhi ne vedo, da so prav osamljeni ljudje, ki veliko berejo in se učijo, vedno nevarnejši za vsako revolucioniranje sveta, zato ne pišejo nobenih poročil o tihem človeku, ki stanuje pri nekem čevljarju krpaču. V socialističnih krogih spet vedo o njem le, da je v Londonu urejal velik skromen radikalni časopis ruskih emigrantov, in da ga imajo

v Petrogradu za voditelja neke posebne partije, katere ime je težko izgovorljivo; ker pa trpko in prezirno govori o najbolj znanih ljudeh socialistične partije in razglašajo njihove metode za napačne in ker je tako nepristopen in venomer nepomirljiv, se ljudje malo zmenijo zanj. Na stanke, ki jih je včasih sklicaval v neki majhni proletarski kavarni, je prišlo največ petnajst do dvajset ljudi, zato tudi na tega posebnega gledajo enako kot na tiste Ruse emigrante, katerih glave so razgrete od številnih čajev in številnih debat. Toda nihče nima tega majhnega človeka s strogim celom za kaj posebnega in v Zürichu ni niti tri tucete ljudi, ki menijo, da si je vredno zapomniti ime tega Vladimira Iljiča Uljanova, človeka, ki stanuje pri čevljarju krpaču. In če bi se bilo takrat zgodilo, da je kateri od elegantnih avtomobilov, ki so naglo brenčali od poslaništva do poslaništva, po nesreči podrli in ubili na ulici tega človeka, ga ne bi svet poznal ne pod imenom Uljanov ne pod imenom Lenin.

Izpolnitev ...

Nekoga dne, bilo je to 15. marca 1917. leta, je bibliotekar zbirške knjižnice začuden gledal. Kazalec kaže deveto uro, toda prostor, na katerem iz dneva v dan sedi ta najčisto od vseh izdosesovalcev knjig, je prazen. Sedaj je pol desetih, deset, toda neutrudnega bralca ni in ga nikoli več ne bo. Kajti na poti v knjižnico mu je neki prijatelj Rus sporočil, oziro-

14

Naš inženirski bataljon je bil nameščen v malem rudarskem mestecu Olovanju. Večkrat smo šli na ogled proge, da smo vedeli, če je sposobna za prevoz. Nekot sem šel s komandantom po prog. Naproti nam pride star možiček ter nas opozori, da so v bližini belogardisti. Bili smo brez orožja in smo se morali umakniti. Bila je že zima, ko smo odšli proti zapadu, ne vedoč, kam gremo.

Znali smo se že izven ruskega ozemlja, med ljudmi, v katerih smo spoznali Mongole, ki prebivajo v sotorih iz kož. Hiš niso imeli. V sotorih gori ogenj in jih brani hude zime. Imeli smo kožuhe, toda niso nas mogli obvarovati pred ozeblinami. Tu in tam smo našli rusko naselbino, kjer smo se ustavili, odpočili in najedli. Hoteli smo na vsak način ujeti generala von Ungerna, ki se je umaknil k Mongolom. Ujela ga je neka konjeniška divizija in mi smo se spet vrnili na rusko ozemlje. Ko smo prišli nazaj, smo zvedeli, da so se beželi belogardisti z ženami in otroci vpred hoteli zateči na kitajsko ozemlje. Vlak, s katerim so potovali, se je na nekem mestu odrgol od lokomotive in se z veliko brzino pomikal nazaj. Vseh 100 vagonov se je prevrnilo in lahko si predstavljamo strašen položaj teh ljudi v sibirskem mrazu.

Hodili smo po zamrzlih rekah proti Nerčinsku in se nastanili po kasarnah. Deset internacionalistov se nas je namestilo v neki židovski trgovini z imenom Kunst Albert. Hodili smo v okolico na lov. Treba pa je bilo tudi kopati skupni grob vsem padlim partizanom. Zemlja je bila zamrznjena in smo morali uporabljati razstrelivo. Ljudje so nam povedali, da so bili mnogo naših ljudi po vaseh pobili in jih skozil luknje v ledu potiskali v reko. Če je bil mrlič prevelik, so ga ssekali in ga potisnili pod led.

V Nerčinsku smo ostali do marca 1922. Kdor je hotel, je lahko izstopil iz armade in začel živeti po svoje. Mi smo se z velikimi zamudami vlakom vozili počasi nazaj proti evropski Rusiji in šele po treh mesecih prišli v Ukrajino. Seznanil sem se z nekim Ukrajincem, ki me je zvalil na njegov dom. Bila pa je ob Povolžu leta 1921 velika suša in so pobrali vse živeč z Ukrajine za stradajoče, tako da je tudi pri njih bilo težko za hrano.

Nekaj časa sem bil pri njem, nato pa sem se odpravil proti Poltavski guberniji, kjer sem leta 1918 nekaj časa delal. Pri naporni hoji po dežju in snegu, s težkim bremenom, sem zbolel za pegastim legarjem. Začasno sem našel zavetje v nekem bivšem dvorcu graščaka Vorobjevskega, ki so mu zaplenili vse premoženje, dvema njegovima hčerka pa odkazali manjše stanovanje v vasi. Po enem tednu so me odpeljali v občinsko bolnico, kjer je bilo več sto ljudi obolelih za tifusom. Uprava bolnice je imela precej skrbi zaradi nabave drv za kurjavo, ker v Ukrajini drv povsod manjka. Ker ni bilo druge možnosti, so klestili veje jagnjadi ob cesti ali železniški prog. Tudi za hrano je bilo težko, sicer pa mi tako nismo mogli jesti. Po osemnajstih dneh sem bil izpuščen iz bolnice kot zdrav, ker so vsak dan prihajali novi bolniki in ni bilo prostora.

Kljub temu sem še ostal tam in popravil razne stvari, hodil na lov in se tako preživljal. Z ene od bližnjih železniških postaj je prišel načelnik in vprašal, če sem jaz tisti Avstrijec, ki zna vse popraviti. Odgovorn mi, da sem pravil. Nato me je vprašal, če bi znal popraviti postajno tehniko, ki so jo za časa revolucije pokvarili. Oglelal sem si okviro in obljubil, da to uredim. Ko so me vprašali za ceno, sem zahteval 25 pudov pšenice (400 kg). Bili so zadovoljni, ker je pred menoj nekdo zahteval 30 pudov. Tako sem popravil v okolici puške, revolverje, razne hišne in kuhinjske potrebščine in dobro služil. Ker so ljudje hoteli priti do »svodke« so me prosili, naj jim naredim kotel za žganjekuho. Ko sem jim ga naredil, so me čisto vabili na razne pojedine. Iz vsakega sovjeta in občinskega komiteja so radi prihajali k meni na razgovor, ker so me upoštevali kot zanesljivega človeka in komunista. O kakih ostankih bele garde ni bilo ne duha ne sluha. Ljudje so pravili, da so pred mojim prihodom v vas prišli rdečearmejci in pobrali cerkevno zlatino in srebrnino, ker jo je država potrebovala za kritje potreb. Oglasili so se pri poppu, ki je takoj pristal na izročitev, toda našle so se vaške tercijalke, ki bi radi to preprečile. Toda naglo so jo skupile. Neke vojak je potegnil sabljo ter jih s plosko stranjo namahal po zadnjakih, da so se hitro razbežale domov. Sicer pa niso vzeli najpotrebnejšega, kar je duhovnik uporabljal pri opravljanju verskih obredov.

Rad bi izvedel, kako je doma, ker nisem vseh osem let prejel nobenega glasu ne z doma, niti ne od brata iz Amerike. Neko noč se mi je sanjalo, da je poleg mene nekdo ustrelil iz puške. To sem pravil dvema sestrama, ki sta živeli v vasi in starijša mi je rekla: »Vi dobite v kratkem pismo! Res, še listi dan sem dobil po osmih letih bivanja v Rusiji prvo pismo iz rojstnega kraja. Nato sem tovarišem omenil, da bom šel domov. Odsvetovali so mi, češ pri vas je na vladni kapitalistični režim, pri nas pa je svoboda in socializem. Zelo so me imeli radi in jim je bilo resnično težko, če bi odšel.;

(Se nadaljuje)